O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”
Samarqand davlat veterinariya
meditsinasi, chorvachilik va
biotexnologiyalar universiteti
rektori ____________ X.B.Yunusov
2025-yil “29” 08

Ro‘yxatga olindi: №60410100-1.10
2025-yil “29” 08

AKADEMIK KO ‘NIKMALAR VA KASBIY KOMPITENTLIK O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi:	400000 – Biznes, boshqaruv va huquq
Ta’lim sohasi:	410000 – Biznes va boshqaruv
Ta’lim yo‘nalishi:	60410100 – Iqtisodiyot
	60410200 – Buxgalteriya hisobi
	60410800–Menejment

Samarqand 2025

Fan/modul kodi AKKK1204		O‘quv yili 2025-2026	Semestr 2	ECTS – Kreditlar 4	
Fan/modul turi Majburiy		**Ta’lim tili** O‘zbek/rus		**Haftadagi dars soatlari** 6	
1.	**Fanning nomi**	**Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)**	**Mustaqil ta’lim (soat)**	**Jami yuklama (soat)**	
	Akademik ko ‘nikmalar va kasbiy kompitenlik	60	60	120	

2. I. Fanning mazmuni

Fanni o‘qitishdan maqsad – talabalarda akademik o‘qish, yozish, tinglash va gapirish ko‘nikmalarini rivojlantirish. Tanqidiy fikrlash va o‘z-o‘zini namoyon etishning asosiy ko‘nikmalarini egallashga ko‘maklashish. Vaqtni to‘g‘ri taqsimlash, mustaqil ta’lim ko‘nikmalarini rivojlantirish. Akademik konvensiyaga muvofiq akademik lug‘at va matn yozish sohasida zarur bilimlarni berish. Akademik matnlarni tahlil qilish strategiyalarini o‘rgatish. Amaliy tadqiqotlar olib borish va o‘quv mashg‘ulotlarida muvaffaqiyatli ishtirok etish. Omma oldida qanday qilib muvaffaqiyatli nutq so‘zlash, bahs va munozaralarda qatnashishni o‘rgatishdan iborat.

Fanning vazifasi – talabalarda akademik ko‘nikmalar va kasbiy kompetentlik tushunchasi, mohiyati va mazmunini o‘rgatish, shaxsiy akademik faoliyat va uni samarali tashkil etish yo‘llarini ko‘rsatib berish hamda o‘zini-o‘zi boshqarish, kreativ fikrlash va uni rivojlantirish kabi mutaxassis uchun talab qilinadigan umumiy hamda kasbiy ko‘nikmalarni shakllantirishdan iborat.

II. Asosiy nazariy qism (ma’ruza mashg‘ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. Akademik ko‘nikmalar va kasbiy kompetentlik faniga kirish

Akademik ko‘nikmalar va kasbiy kompetentlik fanining dolzarbligi va ahamiyati. Akademik ko‘nikmalar va kasbiy kompetentlik fanining maqsad va vazifalari va boshqa iqtisodiy fanlar bilan aloqadorligi. Fanni o‘rganishga quyiladigan asosiy talablar. “Kompetentlik” tushunchasining mohiyati. Kasbiy kompetentlik sifatlari. Ijtimoiy, maxsus, psixologik, metodik, informatsion, kreativ va innovatsion kompetentlik tushunchalari. Mutaxassisliklarning kasbiy kompetensiyalari va ularga qo‘yiladigan talablar.

2-mavzu. Akademik ko‘nikmalar va ularni rivojlantirish yo’llari. Akademik ko‘nikmalarni shakllantirishda o‘z-o‘zini boshqarish

Akademik faoliyat va uning mohiyati. Shaxsiy akademik faoliyatni samarali tashkil etish vositalari. Akademik ko‘nikmalar va ularning mohiyati. Qattiq ko‘nikmalar (Hard skills) va yumshoq ko‘nikmalar (Soft skills). Akademik

“Akademik ko‘nikmalar va kasbiy kompitentlik” fanining o‘quv dasturi dunyoning nufuzli Xalqaro (QS va THE) reytinglarida TOP-300 talikka kirgan quyidagi oliy ta’lim tashkilotlarining ta’lim dasturlari asosida ishlab chiqilgan

№	O‘quv dasturidagi mavzu nomi	TOP-300 ta’lim dasturi bo‘yicha Xorijiy oliy ta’lim tashkiloti nomi	Top-300 ta’lim dasturi asosida kiritilgan qo‘shimchalar
1	**2-mavzu. Akademik ko‘nikmalar va ularni rivojlantirish yo’llari. Akademik ko‘nikmalarni shakllantirishda o‘z-o‘zini boshqarish**	Павел Шуравин. Ключевые навыки. Как научиться чему угодно, сменить профессию и начать новую жизнь. СПб.: Питер, 2022	Akademik faoliyat va uning mohiyati. Shaxsiy akademik faoliyatni samarali tashkil etish vositalari. Akademik ko‘nikmalar va ularning mohiyati.
2	**6-mavzu. Manbalar va adabiyotlar bilan ishlash. Raqamli ma’lumotlar bilan ishlash**	Богуславский М.В., Осмоловская И.М., Кларин М.В., Сериков В.В., Куровская Ю.Г., Ускова И.В., Кудина И.Ю., Васильченко Н.В., Овчинников А.В., Милованов К.Ю. Современный учебник. Формирование ключевых навыков человека XXI века: методическое пособие для авторов учебников, экспертов, учителей / под ред. И.М. Осмоловской, В. В. Серикова. М.: ФГБНУ «Институт стратегии развития образования РАО», 2022.	Manba va adabiyotlar tushunchasi. Manbalar va adabiyotlar turlari. Manbalar va adabiyotlarni izlash. Manbalar va adabiyotlardan foydalanish. Foydalanilgan manbalar va adabiyotlarni rasmiylashtirish tartibi. Raqamli ma’lumot tushunchasi.
3	**9-mavzu. Faoliyat natijalarini taqdim qilish. Kreativ fikrlash**	Sheila Cameron. Business Student’s Handbook: Skills for study and employment. 7th edition. Pearson Education Limited 2021. –	Kreativlik muammolarini tadqiq qilish. Dizayn fikrlash. Tizimli kreativ fikrlash. Teleskoplash-klasterlash–– Absencye

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti “Iqtisodiyot vamenejment” kafedrasi mudiri N.Rajabov va assistant M.T.Ochilovalar tomonidan 60410100 –Iqtisodiyot, 60410800–Menejment 60410200-Buxgalteriya hisobi ta’lim yo‘nalishi talabalariga mo‘ljallangan “Akademik ko ‘nikmalar va kasbiy kompitentlik” fanidan tayyorlangan fan o‘quv dasturiga

TAQRIZ

“Akademik ko‘nikmalar va kasbiy kompitentlik” fani tanqidiy fikrlash va o‘z-o‘zini namoyon etishning asosiy ko‘nikmalarini egallashga ko‘maklashish. Vaqtni to‘g‘ri taqsimlash, mustaqil ta’lim ko‘nikmalarini rivojlantirish. Akademik konvensiyaga muvofiq akademik lug‘at va matn yozish sohasida zarur bilimlarni berish. Akademik matnlarni tahlil qilish strategiyalarini o‘rgatish. qatnashish ko ‘nikmalari talabalarda hosil.

“Akademik ko‘nikmalar va kasbiy kompitentlik” fani mutaxassislikni shakllantiruvchi fanlar qatoriga kirib, talabalarda akademik ko‘nikmalar va kasbiy kompetentlik tushunchasi, mohiyati va mazmunini o‘rgatish, shaxsiy akademik faoliyat va uni samarali tashkil etish yo‘llarini ko‘rsatib berish hamda o‘zini-o‘zi boshqarish, kreativ fikrlash va uni rivojlantirish kabi mutaxassis uchun talab qilinadigan umumiy hamda kasbiy ko‘nikmalarni shakllantirishdan ko‘nikma hosil qiladilar va malakasi shakillantiriladi.

“Akademik ko ‘nikmalar va kasbiy kompitentlik” 60410100 – Iqtisodiyot ta’lim yo‘nalishi talabalari uchun mo‘ljallangan o‘quv rejada majburiy fanlar blokidan o‘rin olgan bo‘lib, ushbu fanni o‘zlashtirish uchun jami 120 soat, shu jumladan 30 soat ma’ruza, 30 soat seminar dars va 60 soat mustaqil ta’lim soatlari ajratilgan.

Fan dasturini mazmuni shuni ko‘rsatadiki, fan dasturini tayyorlashda fanni o‘rganish ketma-ketligiga rioya qilingan holda tartib bilan tuzilgan bo‘lib, shu mavzularni o‘rganish uchun lozim bo‘lgan savollarni qamrab olgan va fanni o‘rganish ketma-ketligiga mos keladi.

Umuman olganda, fan dasturi qo‘yilgan talablarga javob beradi, talabalarda ushbu fan bo‘yicha yetarlicha bilim va malakaga ega bo‘lishlari uchun mos holda tuzilgan, undan 60410100 – Iqtisodiyot ta’lim yo‘nalishi talabalarini o‘qitishda fan dasturi sifatida foydalanish uchun tavsiya etaman.

TDIU Samarqand filiali
“Yashil iqtisodiyot va barqaror biznes”
kafedrasi mudiri, dotsent O.Pardayeva

	ko‘nikmalarni shakllantirish va rivojlantirish yo‘llari. Insonning shaxsiy rivojlanishi va uni rejalashtirish. O‘z-o‘zini boshqarish tushunchasi. O‘z-o‘zini boshqarish ko‘nikmasini rivojlantirish. Natija. Muvaffaqiyat. Samarali natija va muvaffaqqiyat uchun shaxsiy javobgarlik. O‘quv materiallaridan maksimal foyda olish. **3-mavzu. Ta’lim olish jarayonini samarali tashkil etish** Ta’lim olishning mazmuni. Mustaqil ta’lim. Muvaffaqiyatli o‘rganish: intellekt va strategik ta’lim. Ta’lim olish uchun CREAM strategiyasi. Ta’lim olish jarayonida vaqtni boshqarish (time management) ko‘nikmasi. Stres va noqulaylikni boshqarish. **4-mavzu. Tanqidiy o‘qish va eslatmalar bilan ishlash (note-taking)** Tanqidiy o‘qish va uning ahamiyati. Tanqidiy o‘qishni samarali yo‘lga qo‘yish vositalari. Eslatmalar va izohlar yaratish. Eslatmalar bilan ishlashning samarali yo‘llalari. **5-mavzu.Zamonaviy iqtisodchi faoliyatining tahlili** Bugungi kunda bozor iqtisodiyoti dunyoning ko‘pchilik mamlakatlari uchun xos bo‘lib, u turli mamlakatlarda har xil darajada va o‘ziga xos xususiyatlar bilan amal qilmoqda va rivojlanmoqda. Bu iqtisodiyotning amal qilish mexanizmi ko'plab asrlar davomida tarkib topib, shakllanib, hozirgi davrda madaniylashgan shaklni kasb etdi va ko‘pgina mamlakatlarda hukmron iqtisodiy tizimga aylandi. Mazkur iqtisodiyotning barqarorligi shu bilan tushuntiriladiki, uzoq davrli iqtisodiy evolutsiya davomida uning amal qilishining asosiy klassik qoidalari saqlanib qoldi **6-mavzu. Manbalar va adabiyotlar bilan ishlash. Raqamli ma’lumotlar bilan ishlash** Manba va adabiyotlar tushunchasi. Manbalar va adabiyotlar turlari. Manbalar va adabiyotlarni izlash. Manbalar va adabiyotlardan foydalanish. Foydalanilgan manbalar va adabiyotlarni rasmiylashtirish tartibi. Raqamli ma’lumot tushunchasi. Raqamli ma’lumotlar va ularning iqtisodiy ahamiyati. Raqamli ma’lumotlar shakllari. Raqamli ma’lumotlar manbalari. Raqamli ma’lumotlarni rasmiylashtirish tartiblari. Ilmiy tadqiqot uchun axborot izlashning asosiy usullari. **7-mavzu. Zamonaviy iqtisodchi va uning kasbiy va axloqiy xususiyatlari.** Ma’lumki, jamiyatning o‘z oldiga qo‘ygan maqsadini kelajakda amalga oshiradiganlar yoshlar, ya’ni bugungi kunning zamonaviy iqtisodchilaridir. Demak, jamiyatning kelajagi qanday boMishi ko‘p jihatdan ularning intellektual va axloqiy jihatdan qay darajada kamol topishlariga bogMiq **8-mavzu. Jamoada ishlash (teamworking)** Jamoa va guruh tushunchasi hamda uni tuzish. Boshqalar bilan ishlash: hamkorlikni o‘rganish. Jamoa tuzish va unda hamkorlikda ishlash ko‘nikmalari. Guruh ishi va uni samarali tashkil qilish. Yetakchilik qobiliyati va uni rivojlantirish.

9-mavzu. Faoliyat natijalarini taqdim qilish. Kreativ fikrlash

Faoliyat natijalari va ularni taqdim qilish shakllari. Natijalarni rasmiylashtirish tartibi va qoidalari. Natijalarni taqdim etish uchun foydalaniladigan dastur (PowerPointda slaydlar tayyorlash) va vositalar (mustaqil ta'lim va kurs ishlarini HEMIS tizimiga joylashtirish tartibi). Malakaviy amaliyot hisoboti, bitiruv malakaviy ishi, magistrlik dissertatsiyalarini rasmiylashtirish. Ilmiy tadqiqot mavzusini tanlash va uning dolzarbligini asoslash. Ilmiy maqola va tezislarni farqlash, yozish hamda chop etish. Kreativ fikr. Kreativ fikr va uning afzalliklari. Kreativ fikrlashni shakllantirish vositalari. Kreativlikning 4P modeli. Muammolarga kreativ fikrlar bildirish. Muammolarni hal qilish (problem-solving) ko'nikmasidan samarali foydalanish yo'llari. Tadbirkorlik – kreativlik faoliyatning alohida shakli. Kreativlik muammolarini tadqiq qilish. Dizayn fikrlash. Tizimli kreativ fikrlash. Teleskoplash-klasterlash-Mindmapping. Quickscore kreativlik testi. Kano tahlil-Nominal Group texnikasi-sinetika. Operatsion kreativlik – Storyboarding – Absencye Thinking. Buzilish daraxti diagrammasi – Lotus guli – kuchli maydon tahlili diagrammasi.

10-mavzu. Kasbiy kompetensiya va uni rivojlantirish yo'llari

Kompetensiya va uning turlari. Kasbiy kompetensiya va uning mohiyati. Kasbiy kompetensiyalarning o'ziga xos xususiyatlari. Kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirishga yondashuvlar. Kasbiy kopetensiyalarni rivojlantirish omillari. Karyerani rivojlantirish. Kasbiy kompetensiyalarni shakllanishida malakaviy amaliyotlarning o'rni.

11-mavzu. Ishga joylashish ko'nikmalari

Kommunikatsiya (o'zaro aloqa) ko'nikmalari. Texnologiya bilan bog'liq ko'nikmalar. Tashabbuskorlik va tadbirkorlik ko'nikmalari. Rejalashtirish va tashkiliy ko'nikmalar. "Yashil" ko'nikmalar. Ish beruvchilar talablarini o'rganish. Shaxsiy ma'lumotlarni ifodalovchi hujjatlarni tayyorlash.

12-mavzu. Mutaxassislarning kasbiy ko'nikmalari va ularga qo'yiladigan talablar

Matematik ko'nikmalar. Ma'lumotlarni to'plash va tahlil qilish. Bozor tendensiyalarini sharhlash va prognoz qilish. Fanlararo bilimlar. Tadqiqotlar olib borish. Loyihalar boshqaruvi. So'rovnomalar o'tkazish. Iqtisodiy modellashtirish.

13-mavzu. Zamonaviy iqtisodchi etikasi

Insonning ma'naviyati uning axloqi, odobi. xulqi, madaniyatidan tashkil topadi. Axloq esa aqliy, huquqiy, diniy, iqtisodiy va siyosiy bilimlar zamirida shakllanadi. Mazkur bilimlar o'z navbatida inson axloqiy sifatlarining kamol topib, boyib borishiga olib keladi. Demak, axloq insonning ijobiy sifatlari majmuidir. Odob va axloq bir-biri bilan uzviy bogMiqdir. Odob alohida bir

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti "Iqtisodiyot vamenejment" kafedrasi mudiri N.Rajabov va assistant M.T.Ochilovalar tomonidan 60410100-Iqtisodiyot 60410800–Menejment 60410200-Buxgalteriya hisobi ta'lim yo 'nalishi talabalariga mo'ljallangan "Akademik ko 'nikmalar va kasbiy kompitentlik" fanidan tayyorlangan fan o'quv dasturiga

TAQRIZ

"Akademik ko 'nikmalar va kasbiy kompitentlik" fani 60410100 – Iqtisodiyot ta'lim yo'nalishi talabalariga mo'ljallangan bo'lib, o'quv rejada 120 soat, shu jumladan 30 soat ma'ruza, 30 soat seminar dars va 60 soat mustaqil ta'lim soatlari ajratilgan bo'lib, majburiy fanlar blokidan o'rin olgan.

"Akademik ko'nikmalar va kasbiy kompitentlik" fani mutaxassislikni shakllantiruvchi fanlar qatoriga kirib, talabalarda akademik ko'nikmalar va kasbiy kompetentlik tushunchasi, mohiyati va mazmunini o'rgatish, shaxsiy akademik faoliyat va uni samarali tashkil etish yo'llarini ko'rsatib berish hamda o'zini-o'zi boshqarish, kreativ fikrlash va uni rivojlantirish kabi mutaxassis uchun talab qilinadigan umumiy hamda kasbiy ko'nikmalarni shakllantirishdan ko'nikma hosil qiladilar va malakasi shakillantiriladi.

Tanqidiy fikrlash va o'z-o'zini namoyon etishning asosiy ko'nikmalarini egallashga ko'maklashish. Vaqtni to'g'ri taqsimlash, mustaqil ta'lim ko'nikmalarini rivojlantirish. Akademik konvensiyaga muvofiq akademik lug'at va matn yozish sohasida zarur bilimlarni berish. Akademik matnlarni tahlil qilish strategiyalarini o'rgatish. Amaliy tadqiqotlar olib borish va o'quv mashg'ulotlarida muvaffaqiyatli ishtirok etish. Omma oldida qanday qilib muvaffaqiyatli nutq so'zlash, bahs va munozaralarda qatnashish ko 'nikmalari talabalarda hosil.

Mavzularning mazmunidan ko'rinib turibdiki, ular fanni o'rganish ketma-ketligiga rioya qilingan holda tartib bilan tuzilgan bo'lib, shu mavzuni o'rganish uchun lozim bo'lgan jihatlarni qamrab olgan va fanni o'rganish ketma-ketligiga mos keladi.

Umuman olganda, fan dasturi yuqorida qayd etib o'tganimizdek, qo'yilgan talablarga mos holda tuzilgan, undan 60410100 – Iqtisodiyot ta'lim yo'nalishi talabalarini o'qitishda foydalanish uchun tavsiya etaman.

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti
"Raqamli iqtisodiyot" kafedrasi mudiri,
iqtisodiyot fanlari doktori, professor **K.J.Mirzaev**

	“Toshkent, “Tasvir” nashriyot uyi, 2021. – 52 bet. 2. Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezgulik va bunyodkorlik-milliy g‘oyamizning poydevoridir. Toshkent, “Tasvir” nashriyot uyi, 2021. – 36 bet. 3. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasi. Toshkent, “O‘zbekiston” nashriyoti, 2022. – 416 bet 4.Mirziyoyev Sh.M. Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasi asosida demokratik islohatlar yo‘lini qatiy davom ettiramiz. 6-jild. Toshkent: “O‘zbekiston”, 2023. – 398-bet.. 5.Mirziyoyev Sh.M. HozirgizamonvaYangiO‘zbekiston. Toshkent: “O‘zbekiston”, 2024. – 481 bet 6. Sheila Cameron. Business Student’s Handbook: Skills for study and employment. 7th edition. Pearson Education Limited 2021. – 518 p. 7.Stella Cottrell. Skills for Success: Personal Development and Employability. 4th edition. Under exclusive licence to Macmillan Education Limited, RED GLOBE PRESS, 2021. – 407 p. 8.Stella Cottrell. The Study Skills Handbook. 4th edition. Under exclusive licence to Springer Nature Limited, RED GLOBE PRESS, 2019. – 432 p. **Axborot manbaalari** 1. www.ziyonet.uz. 2.https://stat.uz 3. www.lex.uz
7.	Fan dasturi Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti huzuridagi “840000-Veterinariya” ta’lim sohasi bo‘yicha Kengashning 2025-yil “28” 08 dagi 3 sonli bayonnomasi bilan ma’qullangan.
8.	**Fan/modul uchun mas’ullar:** **N.A.Rajabov**– SamDVMCHBU, “Iqtisodiyot va menejment” kafedrasi mudiri. **M.T.Ochilova**– “Iqtisodiyot va menejment” kafedrasi o ‘qituvchisi
9.	**Taqrizchilar:** **Mirzaev Q.J.**- Samarqand iqtisodiyot va servis instituti “Raqamli iqtisodiyot” kafedrasi mudiri, i.f.d., professor **Pardayeva O.** - Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Samarqand filiali “Yashil iqtisodiyot va barqaror biznes kafedrasi mudiri, dotsent

shaxsning muayyan bir xislatini ifodalovchi axloqiy kategoriyadir.

14-mavzu Iqtisodchining shaxsiyxususiyatlarini shakllantirish.

Zamonaviy iqtisodchi shaxsiy sifatlarining strukturaviy modelini ikki xil tizim koMinishida namoyish etish mumkin. Birinchi modelda iqtisodiyotning umumijtimoiy sifatlari keltiriladi. Ikkinchi modelda esa kasb sifatlari yig‘indisi keltirilgan. Birinchi model doimo muvaffa qiyatga erishayotganlarning shaxsiy tavsifini ajratib ko'rsatishga yordam beradi.

15-mavzu.Iqtisodiy kompetentlik asosida xodimning korxonadagi faoliyatni yuritishi

Iqtisodiyotning istalgan soha yoki tarmog‘iga mutaxassislarni tayyorlashda nafaqat iqtisodiy bilim berish, balki uni yuksak ma’naviyatli etib tarbiyalash, hamkasblari, jamiyat va umuman atrof-muhitga munosabatini to‘g‘ri shakllantirish, milliy mentalitetimizga xos qadriyatlar va an’analarni singdirish ham muhimdir. Iqtisodiyotdagi ijobiy o‘zgarish va yuksalishlar har bir fuqaroning iqtisodiy madaniyati bilan bog‘liq.

III. Seminar mashg‘ulotlari bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar

Seminar mashg‘ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

. 1-mavzu. Akademik ko‘nikmalar va kasbiy kompetentlik faniga kirish
2-mavzu. Akademik ko‘nikmalar va ularni rivojlantirish yo’llari. Akademik ko‘nikmalarni shakllantirishda o‘z-o‘zini boshqarish
3-mavzu. Ta’lim olish jarayonini samarali tashkil etish
4-mavzu. Tanqidiy o‘qish va eslatmalar bilan ishlash (note-taking)
5-mavzu. Zamonaviy iqtisodchi faoliyatining tahlili
6-mavzu. Manbalar va adabiyotlar bilan ishlash. Raqamli ma’lumotlar bilan ishlash
7-mavzu. Zamonaviy iqtisodchi va uning kasbiy va axloqiy xususiyatlari
8-mavzu. Jamoada ishlash (teamworking)
9-mavzu. Faoliyat natijalarini taqdim qilish. Kreativ fikrlash
10-mavzu. Kasbiy kompetensiya va uni rivojlantirish yo‘llari
11-mavzu. Ishga joylashish ko‘nikmalari
12-mavzu. Mutaxassislarning kasbiy ko‘nikmalari va ularga qo‘yiladigan talablar
13-mavzu. Zamonaviy iqtisodchi etikasi
14-mavzu Iqtisodchining shaxsiyxususiyatlarini shakllantirish
15-mavzu.Iqtisodiy kompetentlik asosida xodimning korxonadagi faoliyatni yuritishi

Amaliy mashg‘ulotlar multimedia qurulmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir o‘qituvchi tomonidan o‘tkazilishi lozim. Mashg‘ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o‘tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo‘llanilishi maqsadga muvofiq.

	IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar *Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:* 1. Akademik ko'nikmalarning talabalar faoliyatidagi ahamiyati va dolzarbligi. 2. Kasbiy kompetensiya va unga nisbatan yondashuvlar. 3. Shaxsiy akademik faoliyat va uni tashkil etish vositalari. 4. O'z-o'zini boshqarish ko'nikmasini rivojlantirish yo'llari. 5. Muvaffaqiyat uchun shaxsiy javobgarlikni shakllantirish. 6. Akademik faoliyat integratsiyasi: nazariya va amaliyot uyg'unligi. 7. CREAM strategiyasi va undan samarali foydalanish. 8. Vaqtni boshqarish (time management) ko'nikmasi va rivojlantirish yo'llari. 9. Tanqidiy o'qish va samarali amalga oshirish omillari. 10. Eslatmalar bilan ishlash (note-taking) va foydali jihatlari. 11. Akademik yozish va samarali amalga oshirish omillari. 12. Adabiyotlarni izlash va tanlash. 13. Plagiat va uning salbiy oqibatlari. 14. Jamoada ishlash (teamworking) va uning afzalliklari. 15. Kreativ fikrlash va uni rivojlantirish yo'llari. 16. Texnologiya bilan bog'liq ko'nikmalar. 17. "Yashil" ko'nikmalar va uning foydali jihatlari. 18. Fanlararo bilimlar va kasbiy rivojlanishdagi o'rni. 19. Tadqiqotlar olib borish jarayoni va uni tashkil etish. ***Ish o'rinlari bo'yicha ma'lumotlar bilan tanishish manbalari.***
3.	**V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)** Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: Akademik ko'nikmalar va kasbiy kompetentlik tushunchasini bilib oladi, shaxsiy akademik faoliyat va uni samarali tashkil etish jarayonini anglaydi, akademik ko'nikmalarni rivojlantirish vositalaridan foydalanishni biladi, akademik ko'nikmalar va ularni shakllantirish jarayonining o'ziga xos jihatlarini tavsiflaydi, o'z-o'zini boshqarish va samaradorlik uchun javobgarlik hissi shakllanadi; mustaqil ta'lim olish jarayonini samarali tashkil etish ko'nikmalari rivojlanadi; kreativ fikrlash va uni rivojlantirish yo'llarini bilib oladi, iqtisodchi mutaxassis uchun talab qilinadigan umumiy va kasbiy ***tasavvurga ega bo'lishi;*** Akademik ko'nikmalar va kasbiy kompetentlik– talabalarni, bo'lajak mutaxassislar kompetensiyasi, ularning amaliyotdagi intilishi va qobiliyati hamda o'z imkoniyatlarini muvaffaqiyatli, ijodiy faoliyat ko'rsatish, kasbiy va ijtimoiy sohada qo'llashga hamda bu faoliyatni ijtimoiy ahamiyatini, uning natijalariga nisbatan shaxsiy mas'uliyatni his etishi, doimo uzluksiz ravishda o'z ustida ishlashi kabi fazilatlarni ***bilishi va ulardan foydalana olishi;***

	Akademik ko'nikmalar va kasbiy kompetentlik tushunchasini bilib oladi, shaxsiy akademik faoliyat va uni samarali tashkil etish jarayonini anglaydi, akademik ko'nikmalarni rivojlantirish vositalaridan foydalanishni biladi, akademik ko'nikmalar va ularni shakllantirish jarayonining o'ziga xos jihatlarini tavsiflaydi, o'z-o'zini boshqarish va samaradorlik uchun javobgarlik hissi shakllanadi; mustaqil ta'lim olish jarayonini samarali tashkil etish ko'nikmalari rivojlanadi; kreativ fikrlash va uni rivojlantirish yo'llarini ***ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.***
4.	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	**VII. Kreditlarni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish hamda joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazoratni muvaffaqiyatli topshirish.
6.	**Asosiy adabiyotlar** 1. Ochilova G.O., Akbarova S.Sh. Kasbiy kompetentlik. (Darslik). T.: "Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi", 2022. 324 b. 2.Quchqorova N.M. Pedagogikkasbiykompetentligivakreativligi (Darslik). T.:Bookmany print,2022 – 260b. 3.D.X.Aslanova, F.F.Salomov, Y.M.Halikov. Kasbiy kompetentlik. O`quv qo`llanma. Samarqand: Iqtisodiyot, 2020 yil, 86 bet. 4.Павел Шуравин. Ключевые навыки. Как научиться чему угодно, сменить профессию и начать новую жизнь. СПб.: Питер, 2022. – 352 ст 5.Богуславский М.В., Осмоловская И.М., Кларин М.В., Сериков В.В., Куровская Ю.Г., Ускова И.В., Кудина И.Ю., Васильченко Н.В., Овчинников А.В., Милованов К.Ю. Современный учебник. Формирование ключевых навыков человека XXI века: методическое пособие для авторов учебников, экспертов, учителей / под ред. И.М. Осмоловской, В. В. Серикова. М.: ФГБНУ «Институт стратегии развития образования РАО», 2022. 180 с. **Qo'shimcha adabiyotlar** 1. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik.